

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3781/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 49.Pkf.633.489/2024/4. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó (a panasz alapjául szolgáló eljárásban kérelmező) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal élt, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 49.Pkf.633.489/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása, és megsemmisítése iránt.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a rendelkezésre álló iratok, az általános hatáskörű bíróság által megállapított tényállás szerint a következő:
- [3] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. október 24. napján kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 8.P.102.617/2017/5. számú végzésével jóváhagyta a felek egyezségét (kapcsolattartásra vonatkozó határozat) a felek házasságából 2016. augusztus 31-én született gyermek feletti szülői felügyelet, az apai kapcsolattartás és a gyermektartásdíj fizetési kötelezettség körében.
- Az egyezség – jelen eljárás szempontjából releváns rendelkezése – szerint a kérelmezőt időszakos kapcsolattartás illeti meg a gyermekkel a húsvétkor minden páratlan év péntek 10 órától szombat 19 óráig, illetőleg minden páros évben vasárnap 10 órától húsvét hétfő 19 óráig, továbbá időszakos kapcsolattartásra jogosult minden évben a tavaszi szünet első felében a kezdőnap 10 órától a zárónap 19 óráig az elvitel és az ottalvás jogával. Az időszakos kapcsolattartás ideje alatt a folyamatos kapcsolattartás szünetel. Az elsőfokú bíróság tényként rögzítette, hogy a kérelmező apa és a gyermek között 2024. március 28-án 10:00 órától 2024. március 29-én 10:00 óráig időszakos kapcsolattartásra került sor. Ezután 2024. március 30-án 19:00 órakor kapcsolattartás érdekében ismét megjelent a gyermek lakóhelyén, azonban a gyermeket és a kérelmezettet nem találta otthon, őket

telefonon sem sikerült elérnie. A kérelmezett 2024. március 31-én 10:00 órától adta át a gyermeket időszakos kapcsolattartásra, aki 2024. április 4-én 16:00 óráig volt a kérelmezőnél.

- [4] A kérelmező 2024. április 9. napján kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelmet terjesztett elő, amelyben a 2024. március 30. napján 19:00 óra és 2024. március 31-én 10:00 óra között elmaradt – 15 óra időtartamú – kapcsolattartás pótlásának elrendelését kérte.
- [5] Kérelmét az elsőfokú bíróság elutasította. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését (a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 33.Pk.50.267/2024/5. számú végzése) helybenhagyta.
- [6] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [7] 1.2. Az indítványozó arra hivatkozik a 72 oldal terjedelmű indítványában a bírói döntések alaptörvény-ellenességével kapcsolatban, hogy azok sértik az idézett alapjogait [Alaptörvény II. cikk (emberi méltóság tiszteletben tartásához való alapjog, önrendelkezéshez való alapjog, VI. cikk (1) bekezdés első mondat (magán- és családi élet, kapcsolattartás tiszteletben tartásához való alapjog), XVI. cikk (2) bekezdés (gyermeknevelés megválasztásához való alapjog), XX. cikk (1) bekezdés (testi és lelki egészséghez való alapjog), XXVIII. cikk (1) bekezdés (tisztességes bírósági eljáráshoz, döntéshez, indokoláshoz való alapjog), XXVIII. cikk (7) bekezdés (jogorvoslathoz való alapjog)].
- [8] 1.3. Az indítvány az Abtv. 29. § szerinti feltétel teljesülését (a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést) a következők szerint jelöli meg.
- [9] Eszerint „az a kérdés, hogy az a kérdés, hogy a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 27. § (3) bekezdés b) pontja, (5) bekezdés b) pontja és a tárgyi egyezség (...) szerinti időtartamok (...) mit tartalmaznak, (...) különösen az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés első mondatával összefüggésben bír alapvető alkotmányjogi jelentőséggel, (...) továbbá az, hogy két lehetséges értelmezés közül a gyermek és az ún. „különélőszülő”, gyengébb fél számára kedvezőbb értelmezést, időtartam-számítást kell-e alapul venni, ugyancsak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének említett rendelkezésével van ilyen szoros kapcsolatban, valamint (...) a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség körébe tartozik a sérelmezett, támadott két bírósági végzés rendelkezésének, indokolásának tisztességtelenségi, önkényességi, hatékony jogorvoslatot nem biztosító szintje.”
- [10] Hivatkozott arra is, hogy ma már „a Kúria a *contra legem* és *contra constitutionem* gyakorlatot nem tudja orvosolni, és ez a szóban forgó, különböző időtartamok (ld. pl. két szülői, időszakos, folyamatos, tavaszi szüneti, „húsvéti”, téli szüneti, „karácsonyi”) találkozásával, a Gyer. 27. § (5) bekezdés b) pont ba) alpontjának egyezségeivel, határozatokkal kapcsolatban történő alkalmazhatóságával, mikénti alkalmazhatóságával kapcsolatos, alkotmányos, alkotmányjogi, alapjogi kérdéseknek –sajnálatosan széleskörű,

nagy társadalmi jelentőségénél, méreténél fogva is –nyomatékos, különleges súlyt.” A panasz érvelést tartalmaz az egyezségnek az indítványozó szerint az Alaptörvény egyes szabályaival összhangban álló, mikénti értelmezéséről; ennek lényege szerint a lehetséges két értelmezés közül a gyermek – *in concreto* [...] – és a gyengébb fél (jogosult, ún. „különélő szülő”) számára kedvezőbb, általa képviselt értelmezést kell alapul venni, az első- és a másodfokú bíróság a jelen alkotmányjogi panasszal támadott két végzéssel a szabályalkalmazás során az alkotmányos értelmezési kereteken kívül szerepelt.”

- [11] A panasz a Gyer. egyes rendelkezését is értelmezi, számos alkotmánybíróági határozatot idéz, valamint kúriai döntésekre hivatkozik. Állítja, hogy a két bíróság – a beadványaiban foglalt alapjogi vonatkozások, alkotmányossági szempontok, alkotmányjogi aspektusok ellenére – alkotmányjogi, alapjogi, alaptörvényi, alkotmányos érvelést nem adott elő. Érvelést tartalmaz az indítvány arról, hogy a két bíróság – az indítványában idézett kúriai és alkotmánybíróági határozatokkal is nyíltan, a mellékelt beadványaiban foglaltak ellenére szembe menve – nem a kapcsolattartással érintett gyermek és a gyengébb fél, az ún. „különélő szülő” számára kedvező értelmezést fogadta el.
- [12] A panasz idéz a 2024. április 6. napján kelt, 2024. április 9. napján a bíróságnál benyújtott iratból is, a panasz 14-30. oldalain, majd idéz a 2024. május 3. napján kelt, 2024. május 7. napján beadott iratból a panasz 30-32. oldalán, a 2024. május 15. napján kelt fellebbezésből, a 33-61. oldalakon, a 2024. június 25. napján kelt beadványból a 61-64. oldalakon. Az indítvány a 64. oldaltól a másodfokú bíróság végzését elemzi a 69. oldalig.
- [13] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönten a jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [14] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alapügyben kérelmező volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [15] Az indítvány megfelel továbbá az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], illetve e vonatkozásban az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].

Indítványának benyújtását indokolta, kifejtve az érintett Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a támadott bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].

- [16] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában a rendes jogorvoslattal nem támadható jogerős bírósági végzést támadta.
- [17] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [18] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntés alaptörvény-ellenességét állította, számos alaptörvényi rendelkezés alapján. Ennek kapcsán jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Az Alkotmánybíróság ekként a bírói döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4], 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” {ld. először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [19] A vizsgált ügyben eljáró bíróságok indokolásukban bemutatták döntésük indokait (elsőfokú bíróság végzése, Indokolás [9]-[20] pontok, másodfokú bíróság végzése, Indokolás [34]-[46] pontok). A bíróság megállapította azt is, hogy a kérelmező fellebbezésében alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az „ügy alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját nem kereste, nem ismerte fel”, hiszen a kérelemmel érintett időszakos kapcsolattartás vonatkozásában az egyezség egyértelműen megfogalmazott szabályokat tartalmaz, ezért azok alapjogi szempontok szerinti felülvizsgálatára nem kerülhetett sor.

- [20] A jelen esetben és indítvány alapján nem állapítható meg, hogy a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nemperes eljárásban hozott, támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdése merülhetne fel az egyezség tartalma bírói értékelése, s ezáltal a panaszban felhívott, Alaptörvényben biztosított jogok érintettségét illetően. Szakjogi, törvényértelmezési, tényállási kérdés az a jelen esetben, hogy az egyezség tükrében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása elrendelésének feltételei fennállnak-e egy konkrét kérelem vonatkozásában.
- [21] Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panasz beadványában előadott érveit illetően tehát az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz, mellékletei, illetve a támadott bírói döntések) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem volt megállapítható, hogy a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [22] A fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, ezért az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. május 13.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró